

درس دهم (اشکانیان و ساسانیان)

۱- جملات صحیح و غلط را مشخص کنید:

- الف) اسکندر مقدونی پس از بازگشت از ایران در سال ۳۲۳ ق.م. در مقدونیه در گذشت.
ب) عمده توجه شاهان سلوکی به مناطق غربی قلمروشان به خاطر رقابت و درگیری با جانشینان اسکندر در مصر بود.
پ) یکی از مسائل مهم در سیاست خارجی حکومت اشکانی، اختلافات و جنگ های مکرر با امپراتوری روم شرقی بود.
پ) اردشیر موبد نیایشگاه زرتشتی آناهیتا در شهر استخر، واقع در منطقه ی پارس بود.

۲- گزینه ی صحیح را از جدول سمت چپ انتخاب نموده و در جلوی هر سوال بنویسید.

الف) خود را نیکاتور، یعنی فاتح می خواند	۱- قباد یکم
ب) در دوران پادشاهی وی اشکانیان تا رود فرات پیش رفتند و با امپراتوری روم همسایه شدند	۲- اسکندر
پ) آخرین پادشاه اشکانیان بود	۳- سلوکوس
ت) در زمان پادشاهی او حکومت ساسانی با جنبش اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک مواجه شد	۴- خسرو پرویز
ث) او برای رسیدن به تاج و تخت از امپراتوری روم، رقیب دیرین ساسانیان کمک گرفت	۵- مهرداد دوم
	۶- اردوان چهارم

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید

- ۱- از سقوط هخامنشیان تا فروپاشی ساسانیان و پایان عصر باستان نزدیک به طول کشید.
- ۴- پس از مرگ اسکندر یکی از سرداران او به نام بر بین النهرین، بخش هایی از آسیا صغیر، سوریه و ایران حاکم شد.
- ۵- سلوکیان از اوایل تشکیل حکومت خود، با جانشینان اسکندر در وارد رقابت و درگیری شدند.
- ۶- بنیان گذار سلسله ی اشکانیان از قبیله ی در شرق ایران بود.
- ۷- در دوران فرمانروایی سلسله ی اشکانیان از یک حکومت محلی در شرق به یک پادشاهی قدرتمند تبدیل شد.
- ۸- در روز گار مهرداد دوم سفیرانی از سوی به ایران آمدند و در پی این سفارت ها بود که روابط تجاری دو کشور با تکمیل توسعه کرد.
- ۹- یکی از مسائل مهم در سیاست خارجی حکومت اشکانی، اختلافات و جنگ های مکرر با بود.
- ۱۰- اردشیر در تاج گذاری کرد و مانند اشکانیان این شهر را به پایتختی خود برگزید.
- ۱۱- حکومت ساسانی برای جلوگیری از غارتگری اعراب، حکومتی دست نشانده به ریاست در جنوب غربی ایران به مرکزیت شهر تأسیس کرد.
- ۱۲- در اوایل فرمانروایی یزدگرد سوم ساسانی اعراب مسلمان به ایران حمله کردند و در چند جنگ بزرگ مانند و و سپاه ساسانی را مغلوب کردند.

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید

- ۱- چرا نافرمانی و شورش های مردم ایران در مناطق مختلف در برابر اسکندر و لشکریان او به نتیجه ی مطلوب نمی رسید؟
- ۲- پس از درگذشت اسکندر اوضاع قلمرو پهناور وی چگونه شد؟
- ۳- پایتخت های سلوکوس را نام ببرید.
- ۴- ارزش کدام مناطق را از دست سلوکیان خارج کرد؟
- ۵- اشکانیان چگونه سپاه ورزیده ای را تشکیل دادند؟
- ۶- پس از جنگ حران اشکانیان و رومیان بر سر تسط بر کدام نواحی با هم جنگیدند؟
- ۷- ساسانیان به جای حکومت ملوک طوایفی اشکانی به داشتن چه نوع حکومتی مصمم بود؟
- ۸- حکومت ساسانی همواره در خارج از مرزهایش با چه مسائل و مشکلات مختلفی روبرو بودند؟
- ۹- علت حمایت اولیه ی قباد از مزدک چه بود؟
- ۱۰- خسرو انوشیروان برای سامان بخشیدن به اوضاع کشور در چه زمینه هایی اصلاحاتی را انجام داد؟
- ۱۱- در زمان پادشاهی هرمز چهارم کدام سردارش و چگونه او را از قدرت برکنار و خود به جای او به پادشاهی رسید؟
- ۱۲- دو تن از امپراتوران روم که در زمان شاپور یکم کشته و اسیر شدند را نام ببرید.

به سوالات زیر پاسخ کامل دهید

- ۱- دید مردم ایران نسبت به اسکندر مقدونی و سربازانش چگونه بود؟ و برای نشان دادن ناخرسندی خود از سلطه ی آنان بر ایران چگونه عمل می کردند؟
- ۲- چگونگی تشکیل حکومت سلوکیان را شرح دهید.
- ۳- اهداف سلوکیان از ساختن شهرهای زیاد در قلمروشان چه بود؟ و نتایج این اقدام را بنویسید.
- ۴- چرا پایه های حاکمیت سیاسی و نظامی سلوکیان بر ایران سست و لرزان بود؟
- ۵- پایتخت های حکومت ۴۷۰ ساله اشکانیان را با محل دقیق امروزشان بنویسید.
- ۶- جریان جنگ حران را تشریح کنید.
- ۷- منظور از این که می گوئیم حکومت اشکانی ((ملوک طویفی)) بود، یعنی چه؟
- ۸- اقدامات اردوان چهارم اشکانی را بنویسید.
- ۹- سلسله ی اشکانی با اعمال کدام سیاست ها توانست به ایران استقلال و حیثیت دوباره ببخشد؟
- ۱۰- مزدک طرفدار چه چیزی بود و در این زمینه چه اعتقاداتی داشت؟
- ۱۱- علت رقابت و اختلافات و دشمنی دو قدرت بزرگ ایران و روم در زمان پادشاهان اشکانی و ساسانی چه بود؟
- ۱۲- چگونگی مقابله با اقوام بیابان گرد توسط حکومت ساسانی را شرح دهید.
- ۱۳- عوامل مؤثر در سقوط ساسانیان را نام ببرید.